

РАЙНЕР МАРИЯ РИЛКЕ

ОСМА ЕЛЕГИЯ

Превод от немски: Драгомир Петров, Емилия Стайчева, 1979

chitanka.info

ОСМА ЕЛЕГИЯ^[0]

Посвещавам на Рудолф Каспер

*Твартата прониква с множество очи
в отворения свят. Еднички ние,
в очи, извърнати като капани,
разставени около нея, дебнем
свободния ѝ излаз. Вън какво е
прочитаме единствено в лицето
на звяра. Тъй като, невръстно още,
насилваме детето да обръща
назад очи и гледа към света
на образите, не и към простора
отворен, който е вдълбан в лицето
на звяра. От смъртта освободен.*

*Човек съзира само **нея**; звярът
свободен има гибелта си вечно
зад себе си, а бога си отпред,
И като крачи, той върви вовеки,
тъй както само изворите бликат.*

*О, **ние** нямаме дори за ден
пред себе си, дори за ден едничък
простора чист, където цветовете
безспир растат. То винаги е свят
и не е нивга Никъде без Нищо;
онуй ненадзиравано и чисто,*

което диша и издъно **знае**
човек, ала не пожелава. Нявга
като дете из него може той
да се залута несъзрян, но бива
разтърсен. Или чрез смъртта се слива
с **това**. Защото, щом се приближим
до нея, не съзираме смъртта.
И вече вън се втренчваме навярно
с големите очи на звяра. Близо
са любещите и се удивляват...
Но другия закрива им очите.
Като че грешка е онуй, което
за другия се е разкрило... Никой
през него не минава и отново
му става свят. И взираци се вечно
в творението, само върху него
за нас се отразява естеството
свободно, затъмнено в нас. Или пък
през нас понявга звярът кротко гледа.
Съдба: да бъдеш винаги насреща
и всякога насреща — нищо друго.

Да бе дарено с нашето съзнание
животното уверено, което
в обратната посока ни притегля,
нас то би повлякло в своя ход.
Ала за него битието няма
предели и обхват, то няма поглед
за състоянието си — тъй чисто,
какъвто е и външният му облик.
Там, гдето бъдеще ни чака, него
го чака Всичкото, а то съдържа
го в себе си и навсегда лекува.
И все пак в зорко-топлото животни
съжителствуват грижата с теглото
на някаква голяма меланхолия.
Защото и на него е присъщо,

което често ни надвива — споменът,
като че ли това, което ние
желаем, вече е било по-близко,
по-скъпо и в безкрайно нежен допир.
Тук всичко става разстояние,
а там бе дъх. След първата родина
го чака двойствена и ветровита.

Блаженство на твартта невръстна, дете
остава вечно в лоното кърмилно;
и на мушичката, която вътре
подскача още — нищо, че е сватба:
защото Всичкото е лоно. Виж
полусигурността на тая птица,
която двойния си произход
почти познава, сякаш е душа
етруска на мъртвец, приет в пространство,
от изваяние успокоено
покрит. И колко е смутено нещото,
което трябва да лети, а иде
из лоно някое. И сякаш бяга
от себе си уплашено, прорязва
небето, сякаш е пукнатина
растяща върху чашата. Тъй драци
следа от прилеп по глечта на здрача.

А ние: зрители и Тук, и Там,
към всичко сме обърнати и нивга
от нищо неизлизащи. Препълва
ни то — подреждаме го. То се срива
подреждаме го пак и ний самите
се сриваме. Но кой ни е обърнал
обратно, че каквото и да правим,
приличаме на оня, който си отива
и от хълма последен, в шир и дълж
за сетен път разкрил му долината
рождена, се обръща и се спира —
така в сбогуване безспир живеем.

---

[0] Елегията е посветена на физионома Рудолф Каснер (1873–1959), с когото Рилке се запознава в кръга на княгиня Мария фон Турн и Таксис в замъка „Дуино“, и представлява своеобразен отговор на психологическите възгледи на Каснер за „царството на отца“ (несъзнаваното, отворено съществуване) и „царството на сина“ (съзнаваното, затворено съществуване). ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.